

[Hastrup.]

erkende — han brugte ikke udtrykket „erkende“ — at forventningen om forbedringer på dette område havde bidraget til at øge problemet. Det tror jeg boligministeren har ret i. Sidste sommer rejste jeg rundt og besøgte en række sociale boligselskaber i landet og drøftede udlejningsproblemer og andre problemer med de lokale ledere, som jeg dér mødte. Det var mit almindelige indtryk, at der absolut på det tidspunkt i landet som helhed ikke var nogen ængstelse for, at man ikke skulle kunne få lejet disse lejligheder ud, og det var til vilkår, som var præcis de samme — eller i hvert fald stort set de samme — som de var 2 eller 3 eller 4 måneder senere.

Der var et problem i den sydlige omegn af København, og dette problem havde en ganske særlig karakter, fordi boligbyggeriet, og i øvrigt også en del af institutionsbyggeriet, var kommet foran eller havde fulgt så nogenlunde tidsplanen for udbygningen af området, medens andre ting, som skulle have fulgt med, ikke gjorde det. Det var ikke den eneste årsag, men det var en af hovedårsagerne til vanskelighederne i dette område. Jeg kan godt forstå, at disse forhold gjorde indtryk på boligministeren; det ville de bestemt også have gjort på mig. Jeg kan blot ikke forstå, at disse vanskeligheder derefter skulle give anledning til, at man overførte, om man så må sige, løsninger af dem på hele det øvrige område og skabte forventninger om dem, med det resultat at problemet yderligere kompliceredes.

Der er intet så farligt efter min mening som at skabe forventninger på boligområdet, hverken i den ene eller den anden retning, fordi folk relativt hurtigt disponerer derefter, men jeg er i hvert fald klar over én ting, hvis jeg må sige det til boligministeren, at nu bliver bekymringerne med hensyn til de store lejligheder måske mindre, efter at boligministeren i dag har erklæret, at de ikke vil blive bygget i fremtiden. Så ved folk, at hvis de vil have en større lejlighed, så findes der altså kun dem, der er bygget. I så henseende er det måske en god forventning, boligministeren på denne måde har skabt.

På grund af disse vanskeligheder vil man lave en ordning, som skal gælde for hele landet, og det synes jeg er en forkert måde

at gribe tingene an på. Jeg havde foretrukket, om man gik den vej frem, at man tog projekterne op hver for sig og søgte specielle løsninger for hvert enkelt projekt ud fra dets forudsætninger.

Må jeg sige til sidst, at al min erfaring viser, at der er kun én måde, hvorpå vi på længere sigt kan skabe tilfredsstillende boligforhold. Det er ved under en eller anden form at etablere en huslejeudligning. Vi snakker om visse udenværker i tinget, men vi undgår måske at snakke om det, som er det centrale. Så længe vi har denne spændvidde i huslejeniveauerne, vil presset ligge på de ældre boliger, og så vil det være vanskeligt at afsætte de nye boliger. Så længe vi har den spændvidde, kan vi ikke få den overførsel fra de ældre boliger til de nye boliger, som kan bidrage til de nye boligbedre finansiering. Derfor vil jeg håbe, at man tager fat om dette problem ved hjælp af de midler, der nu engang er til rådighed, når man nu skal til at begynde at arbejde med langsigtede boligproblemer.

Bendix: Jeg vil godt gøre et par bemærkninger. Den første skal være til hr. Henning Philipsen, der var utilfreds med, at jeg havde bragt disse tal vedrørende lønmodtagernes forbrugsudgifter ind i diskussionen. Det, der skabte utilfredsheden, var, at jeg havde noteret, at i 1966 blev der af den gennemsnitlige lønmodtagerindkomst anvendt 7,5 pct. på boligforbruget og 8,8 pct. på private køretøjer. Hertil siger hr. Henning Philipsen, at grunden til, at det er sådan, bl. a. er, at man ønsker en mobilitet. Bl. a. fordi der er en vis stivhed på boligområdet, ønsker man den personlige bevægelsesmulighed, som man får i kraft af et motorkøretøj. Endvidere sagde hr. Henning Philipsen, at en af de væsentligste grunde til, at det forholdt sig sådan, var, at vi manglede kollektive transportmuligheder. Jeg bestrider da ikke nogen af de to ting, men jeg vil stadig væk fastholde, at det forekommer en smule ejendommeligt og efter min opfattelse ikke særlig hensigtsmæssigt, at vi har fået det prioriteret således her i samfundet, at man bruger en større andel af den almindelige lønmodtagers indkomst til biler end til boliger, hvilket altså er realiteten.

Dernæst sagde hr. Henning Philipsen, at